

Kvalitní sociální služby lze poskytovat při zachování místní, časové a finanční dostupnosti pouze v případě, jsou-li pro uživatele „ušity na míru“, je-li zachován rovný přístup – zejména příslušníkům sociálně ohrožených skupin, a známe-li opravdové potřeby obyvatel, stávajících uživatelů a poskytovatelů služeb a možnosti obce.

Chcete poskytovat kvalitní služby a současně víte, že

- » ne všichni občané Vaší obce využívají sociální služby, které jim lze zprostředkovat;
- » ve Vaší obci existují skupiny obyvatel, jež potřebují nějakou sociální službu a Vy nemáte možnost je na ni napojit, protože neexistuje nebo nevíte, zda se v regionu vyskytuje;
- » na území Vaší obce působí nevládní organizace mající potenciál určitou sociální službu poskytovat, ale jsou primárně zaměřeny na jiný typ uživatelů;
- » je Vaše obec příliš malá na to, aby si vytvořila svůj vlastní plán rozvoje sociálních služeb, jenž definuje i zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a chtěli byste se spojit s některou z obcí ve Vašem okolí, která je na tom podobně

... pak je tento informační leták určený právě do Vašich rukou.

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky – odbor sociálních služeb jako metodický orgán doporučuje všem pracovníkům v obcích II. a III. typu, kteří doposud nevypracovali nebo nepřemýšleli o vypracování plánu rozvoje sociálních služeb, aby požádali o informace, pomoc a podporu při plánování sociálních služeb krajského vzdělavatele v oblasti (komunitního) plánování sociálních služeb. V každém kraji je Vám k dispozici několik vzdělavatelů. Krajské vzdělavatele byli vyškoleni v průběhu veřejné zakázky MPSV ČR „Zajištění místní a typové dostupnosti sociálních služeb.“ Součástí projektu jsou kromě jiného i Metodiky pro plánování sociálních služeb.

Potřebné informace Vám poskytnou pracovníci krajského úřadu. Upřesňující informace o plánování rozvoje sociálních služeb získáte na www.mpsv.cz pod oddílem Sociální služby v odkazu Komunitní plánování.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY A PLÁNOVÁNÍ JEJICH ROZVOJE

INFORMAČNÍ LETÁK
PRO OBCE A MĚSTA

Dne 1. ledna 2007 vstoupil v účinnost nový zákon o sociálních službách číslo 108/2006 Sb.

Informační leták nabízí stručné vysvětlení právní úpravy ve vztahu k dostupnosti sociálních služeb.

Tam, kde lidé nepříznivou sociální situaci nezvládají vlastními silami, **pomáhá solidárně společnost prostřednictvím spektra sociálních služeb.**

Ty poskytují nevládní neziskové organizace, příspěvkové organizace obcí a krajů, fyzické osoby a v malé míře také organizační složky státu.

Sociální služby jsou nástrojem **pomoci a podpory lidem v nepříznivé sociální situaci.** Jejich prostřednictvím se snažíme předcházet vyčlenění lidí ze společnosti a izolaci.

Cílem sociálních služeb je umožnit lidem vést co nejobvyklejší způsob života: zůstat ve svém známém prostředí, v rodinách, mít možnost pracovat, využívat veřejných služeb a nabídky aktivit pro volný čas.

Právní úprava zákona o sociálních službách jasně definuje a vymezuje **pojem sociální služby.** Jsou členěny na **tři základní druhy s vymezením cílové skupiny uživatelů sociální služby:**

- 1) **sociální poradenství** je v základní formě poskytováno jako součást všech sociálních služeb a v odborné formě zákonem vyjmenovaným skupinám osob,
- 2) **služby sociální péče** jsou určeny lidem s potřebou udržet si fyzickou a psychickou soběstačnost. Smyslem je udržet člověka co nejdéle v jeho přirozeném prostředí – domácnosti a umožnit mu vést pokud možno běžný život. Vylučuje-li stav člověka možnost zůstat v přirozeném prostředí, je cílem služeb zajistit důstojné prostředí a zacházení,
- 3) **služby sociální prevence** mají za cíl zabránit sociálnímu vyloučení. Lidé mohou být ohroženi sociálním vyloučením z různých důvodů: životem v sociálně znevýhodňujícím prostředí, jsou-li ohrožována jejich práva a zájmy trestnou činností, nezvládnou-li vyřešit nějakou krizovou situaci, nebo mají-li životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností. Vhodně volená sociální služba pomáhá nejen těmto skupinám a jednotlivcům, ale také většinové společnosti – obci samé se vyplatí.

Sociální služby je nutné koordinovat a plánovat, aby jejich nabídka odpovídala skutečným potřebám uživatelů, ale také finančním možnostem státu, krajů a obcí. **Tvorba střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb se týká jen sociálních služeb, které jsou v zákoně vyjmenovány.**

Podle zákona je povinností obce zjišťovat potřeby pro poskytování sociálních služeb pro lidi na svém území a dále také zajišťovat dostupnost informací o těchto službách. Zákon neukládá obci povinnost zpracovat střednědobý plán rozvoje, avšak chce-li obec **zajišťovat potřeby a realizovat takové služby, které si opravdu lidé přejí** a současně je v možnostech obce je zajistit, **je zpracování plánu optimálním způsobem, jak tohoto stavu dosáhnout.** Takový plán vychází z neustálého zjišťování potřeb lidí ve stanoveném území a nacházení způsobů jejich uspokojování.

www.mpsv.cz
KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ

Obsahem plánu je popis a analýza dostupných zdrojů a potřeb včetně ekonomického vyhodnocení a rovněž strategie zajišťování a rozvoje služeb. Plán dále stanovuje povinnosti zúčastněných subjektů, způsob sledování a vyhodnocování plnění plánu a způsob, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb.

V souvislosti s napojením obcí na plán rozvoje sociálních služeb kraje, který povinnost plánovat má, je pro obec výhodnější služby plánovat také. Je přínosné, zahrnuje-li plánování obce s rozšířenou působností celý správní obvod, optimálně ve spolupráci se všemi obcemi. Zákon hovoří o financování sociálních služeb, jež jsou v souladu s plánem rozvoje a výše dotace je odvozena od zpracovaného plánu. Ustanovení se vztahuje na kraje, z logiky věci však vyplývá – nebude-li kraj znát situaci v obcích, těžko bude moci požádat o adekvátní množství prostředků a **obce bez plánu mohou přijít o nemalou část peněz, které kraj na druhé straně poskytne na financování takových sociálních služeb, o nichž bude z plánu vědět.**

Více informací získáte na www.mpsv.cz pod oddílem Sociální služby v odkazu Komunitní plánování a u pracovníků krajských úřadů.